

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Égész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatalIX., Ferencz-körut
31. szám, I. em.Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl.

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Úszó-Egylet,
Maro.-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rímaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Sport és játék.

A legnagyobb örömmel olvastuk e lap múlt számában, hogy a magas miniszterium az ifjúsági játékdélutánokon ezután megengedi az időszakoknak megfelelő sportoknak üzését. Mit jelentenek e szavak? Először azt, hogy ezután a télen is megkapják a fiúk az iskolától a harmadik testgyakorlati órát; másodszer, hogy ezután lélek, kedv, elevenség fogja jellemezni az eddig bizony sokszor unalmas játékdélutánokat.

Hogy mi szülte az unalmat az öröme szentelt délutánon, azt is szeretném őszintén fejtegetni, de most csak a legfontosabb okokat említem fel.

A mi gyermekeink együttesen, általában semmiféle játékot sem tudnak; hazuról, a mezőről, a faluról semmit sem hoznak magukkal. A könyvből tanított játékokat nem veszik be. A magyar labdajátékok közül a kifutót és a kótyát még legjobban szeretik, de mióta a labdarugást megismerték, ezeknek is hátat fordítottak.

Hogy a labdarugást gyakorolják a fiúk, azon ne akadjon fenn senki. Jó ez a játék, mert a fiukat edzi és fegyelmezi is. Kár, hogy a miniszterium a régi tornász ellenszenv miatt e játékokat nem veszi be az iskolai játékok közé. A mi vidékünkön minden iskola gyermekei játszik a rugdalót minden baleset nélkül, minden tanári felügyeletről távol.

A játékdélutánok nagy baja az is, hogy egybe nem illő tanulóknak nagy csapata kerül egybe a mindig szűk játéktéren.

Mindezen a bajokon segíteni fog a miniszterium, ha Barkóczy Sándor báró felfogása szerint a kötelező játékok helyett a szabadon választott játékokat és sportokat ajánlja az iskolák figyelmébe.

Eddig tehát minden rendben volna.

Hanem most jönnek a módok és kivitel bajok, melyekről ha szólok, természetesen azért, hogy a kitűnő eszme fenn ne akadjon a kicsinyes vidéki szűkkeblűségen. Mert azt előre is jelzem, hogy a fővárosi sportkörülményei a fővárosi tanulók számára a gyakorlatozást könnyűvé teszik.

De mit csináljunk mi a távol vidéken, hol sem egyleti pálya, sem üzleti pálya és eszköz nem áll rendelkezésünkre, Mert sem uszni, sem korcsolyázni, sem lőni, sem vívni, sem csónakázni stb. nem lehet a kellő eszközök és pályák nélkül. Egyedül a valóban legüdvösebb és legolcsóbb kirándulás marad meg általános gyakorlatul.

A kirándulásokra azonban nem 1—2 óráig kell szánnunk, hanem az estig tartó egész délutánt. Most már azt minden tornatanár tudja, hogy min panaszkodnak a fiúk a kirándulások után a nyakukba szakadt sok szekunda miatt.

Ha most évenként nem 2—3, hanem 40—50 kirándulást rendezünk, a szekundák özöne szakad szegény tanítványainkra, hacsak

a magas miniszterium nem figyelmezteti az iskolákat, hogy vegyék tekintetbe a kirándulásokat.

Az iskolafenntartó hatóságoknak pedig a miniszterium kötelességévé kellene, hogy tegye a testgyakorlati eszközök beszerzését. Most úgy vagyunk, hogy a jól-rosszul berendezett tornaterem után évenként mit sem kapunk. Kellene pedig minden esztendőben pár száz korona, hogy az iskola vehessen korcsolyát, csinálttasson szánkót, labdát stb. Így aztán fellendülnének az ifjusági sportok.

Jól tudom én azt, hogy a sok gyermekes családapa örül, ha fiainak könyvet tud venni és úgy-ahogy öltözteti őket, de már sporteszközökre igazán kevés helyen kerül pénz. Az iskolafenntartóknál pedig a kiadott összeg éppen számításba is alig jöhet.

Azonban mindez csak úgy fog menni, ha a felszerelés az iskolákra kötelező lesz. Ha a természettani stb. szertárakra évenként kerül a sok pénz, úgy kerülni fog erre is.

A játékdélutánok így átalakulván edző sportdélutánokká, az iskolai testgyakorlatok egészen felfrissülnek és szebb eredményeket érünk el.

Igy válik valóvá miniszterünknek szép eszméje; így lesz az iskola a tanulóknak kedves helye, hová örömmel kívánkoznak szabad idejükben is.

Vidéki.

Tantervrevizió.*

A legnagyobb elismerés illeti közoktatásügyi miniszterünket azért, hogy első sorban a testnevelés ügyét tűzte napirendre s még nagyobb elismerésünk azon meleg érdeklődésért, kitartásért és bölcsességért, melylyel a testnevelés ügyében összehívott értekezletet vezette. Akármit beszéljenek a szobatudósok és álbölcsek, a valóság az, hogy összes emberi lényünk fundamentumát a test alkotja, amelyre épül s amelyen nyugszik minden, ami az ember előtt értékes. Értelmem nélkül s testileg is tehetetlenül jövünk a világra s idegrendszerünk s testiünk lassu fejlődésével izmosodnak meg lassanként erkölcsi és szellemi képességeink is, melyeknek életnyilvánulásaira a szív utolsó dobbanásával és a test végső lehellelével ismét s sir néma csöndje következik. A testi épséget és egészséget kell mindenféle józan nevelés és oktatás alap-

jául választanunk, mert ha ezeket oktalanul megrongáljuk, a legértékesebb földi javainktól kell megválnunk. Megrongált testben megbénulnak és elfajulnak az erkölcsi és értelmi funkciók is. Egészségtelen testben meggyengül az életerő s ezzel együtt elveszti az ember élet- és munkakedvét. Ilyen tételeket hirdet a józan fiziológia és egészségtan s ezeknek igazsága mellett szól a valóság. Az értelmi munka kizárólagos székhelye a nagy agy s az éppen úgy vérfogyasztással jár, mint bármely más fizikai munka. A tulhajtott szellemi munka állandóan a testet rabolja meg rendszeren szobában történik, szellemi munka közben az ember rendszeren meg van fosztva az egészség más három éltető elemétől is: a jó levegőtől, napfénytől és mozgástól. A mai középiskolai oktatásban a rendszer hibás s a tornatanítók csak áldozatai egy hibás rendszernek, de ők azon segíteni nem tudnak, még a legbecsületesebb munkával sem. A testi nevelés nem egyedül a tornatanító feladata, hanem az egész tanári karé, mert különben a mi rombolást végez a tanulók szervezetében a szellemi tárgyak tulhajtásával a 15—16 tagból álló tanári testület, azt a tornatanító heti 2 órában magas falak közt, a szükséges levegő, tér és napfény hiányában soha helyre nem hozhatja. Okvetlenül egészségesebb közvéleménynek kell kialakulnia tanári körökben a tanulók értékelése tekintetében s nem szabad a fizikai képességek ártalmára az intellektuális képességeknek tulságos jelentőséget tulajdonítani. Ma, ha a tanuló a görög nyelvből valamelyik ige második aorisztusát elteveszti, ha a magyarból a kis gyermek a tizenhatféle határozó valamelyikénél megtévelyedik vagy a százakra menő latin mondattani szabályok és műkifejezések valamelyikét elfeledi, eredendő bűnnek tekintetik, holott az ezekben való megtévedés annak a tanulónak, ki naponként 5—6 erős szellemi tárggyal küzködik, nagyon természetes dolog s végül is ezeknek helyrehozása és pótlása nem nagy fáradságba kerül. Ellenben a mai közoktatási rendszer mellett magas kitüntetések hordozói azon tulhajtott és korán érett elmék, kik magukban hordozzák a korai letörés, életuntság, jellemtelenség és munkakeptelenség csiráit. Az a sok fáradsággal megszerzett egészséges izomzat pedig, mely, ha jó magaviselettel párosul, egy hosszú, becsületes és munkás élet biztos zálogát alkotja, a tanuló értékelésénél annak előmenetelére és boldogulására semmiféle figyelemben nem részesül, sőt a tanulót legtöbbször már eleve a tudatlanság és butaság gyanujába keveri. Ezen eljárás felette káros, mert a szerzett bajok az utódokban már öröklött sajátságok alakjában jelentkeznek s ennél fogva az értelmiség a hibás közoktatásügyi rendszer alapján állandóan a degenerálás lejtőjére hajtatik. Minden középiskolai tanárnak figyelembe kellene venni azt is, hogy e hazát és annak ezeréves fennállását különösen a katonai erényeknek

* Tanrevizió. — »Harczképesség« czimen Miskolczon két tartalmas értekezés jelent meg névtelen füzetben. Az első cikkből a minket érdeklő részt itt közöljük. A szerk.

köszönhetjük, a honvédelem férfias munkájából pedig az értelmiség mindig derekasan kivette a maga részét. Az 1848—49-iki szerfölött fárasztó hadmenetekben és véres harcokban tömegesen találkozunk közép- és főiskolai tanulókkal, kik később számosan a szellem pályákon is az igazi tudás, a becsületes munka és jellem példányképeivé váltak. Az az értelmiség, mely csak békében tud nagy és hatalmas lenni s háboruban kiderül, hogy csak szája van, de karja nincs, elveszti befolyását a tömegre s erősebb mozgalmak idejében veszedelmes társadalmi forradalom elé kerül.

A középiskolai tantervrevízió a tanárképzést sem hagyhatja érintetlenül. A tanteremben a tanár egyénisége igen sokat pótolhat, de a tanárt nem pótolhatja semmi sem. A tanárképzés mai alakjában semmivel sem járul a középiskolai bajok orvoslásához, hanem egyenesen növeli s részben felidézte azokat. A tudományegyetemek ma is ragaszkodnak azon régi hivatásukhoz, melyet akkor töltöttek be, midőn a könyvtárak ritkasága, a tudomány eszközeinek nehezkesége és hozzáférhetetlensége miatt, ők voltak az ismeretek árkánumainak kizárólagos letéteményesei. A tanárjelölt egyszerű passzív hallgatója ma is a tudomány szédítő magaslatain szárnyaló előadásoknak s csak nagy ritkán van alkalma önmagának is a tanárképzőben vagy egy zsenge előadást tartani. A vizsgálatokon a tanárjelölt ismét csak elméletekkel és a szaktudomány magasabb követelményeinek nagy tömegeivel találkozik. A legtöbb tanárjelölt akkor kerül életében először gyermek-sereg elé, midőn valahol tanárnak alkalmazzák s akkor azután elkezdi élethivatása mezején tapogatózni és kísérletezni, míg végül egy kis pedagógiai gyakorlatra és érettségre tesz szert. És ennek egyszerűen azért kell így történnie, mert a tanárjelölt a tanárképzés ideje alatt teljességgel nem gyakorolta azt, hogy miként kell a gyermekek serege előtt megjelenni s azok közt állandóan mozogni; miként kell a tanulók seregét állandóan vezetni, fegyelmezni, a tárgyat a tanulók értelmi rivóján kezelni s a tanárnak a tanulók előtt viselkedni, hogy azok a tantárgy iránt érdeklődjenek, tanárjukon tisztelettel, szeretettel csüngjenek, s ily módon ismeretben, magaviseletben állandóan tökéletesedjenek; nem gyakorolták azt sem, hogy miként kell a tanárnak egy személyben a tanulók nevelő és oktató mesterének, atyjának és lépten-nyomon igazságos bírójának lenni. Ellenben az egyoldalú elméleti tanárképzés maga is nagy mértékben hozzájárul a tanárjelöltek idegességének növeléséhez, mely tanári pályájukon csak fokozódván, rendesen megfosztja őket a gyermekek ügyes-bajos dolgai iránt a kellő nyugodtságtól és higgadtságtól s hozzájárul ahhoz, hogy az elméletek magas régióiból később is csak nagy nehezen tudnak a gyermek-sereg értelmi érzelmi és gondolatvilágához alászállani. A tanári élethivatás sok tekintetben művészet, melyhez kell

ugyan bizonyos értelmi emelkedettség, de azért legfőbb szerepe van a gyakorlatnak. Tudhat valak nagyon sokat, de azért lehet rossz középiskolai tanár, ha nem tud a tanulók nyelvén megszólalni s nem tud azoknak érzületéhez és lelkiületéhez hozzáférközni. Ezek után méltán gondolkodóba kell esnünk, hogy vajjon nem a francziák jártak-e el helyesen, akik teljesen szétszórták tudomány-egyetemeiket és azokat a különböző szellemi pályákra való képzőintézetekké tették. Annyiban igazuk van a francziáknak, hogy ma a tudomány-egyetemek hivatása abban áll, hogy egyszerűen szellemi munkásokat képezzenek a különböző élethivatásokra. Az is bizonyos, hogy tudósok képzése sem lehet feladata a tudomány-egyetemnek, mert oly sok tudósra szükség sincs, másfelől 4—5 év tudósok képzésére nem is elegendő, mert bárki is tudóssá csak sok évi önmunka, önművelés által, szaktudományába való elmélyedés, hosszú önálló kutatás és elmélődés alapján lehet. Sőt ma még a tudomány-egyetem tanári testülete sincs hivatva tudósok egyesületének lenni, mert ezen hivatást a mai modern államokban a tudományos akadémiák és társulatok vannak hivatva betölteni.

Végül arra kérjük közoktatásügyi miniszterünket, hogy mintaközépiskolákat ne toronymagas falak közt alkosson, mert Isten keze legközvetlenebbül ott munkás, ahol van elegendő szabad tér, levegő és napfény, nekünk tanároknak pedig nagyon kell támaszkodnunk Isten kezének a munkájára.

A Magyar Labdarugók Szövetsége 1909. éve.

Irta Kárpáti Béla, a Magyar Labdarugók Szövetsége elnöke.

A hazánkban jelenleg működő sportszövetségek között kétségtelenül a Magyar Labdarugók Szövetsége örvend a legnagyobb népszerűségnek. És ez természetes is; hiszen a labdarugás mai nap a legelterjedtebb és legjobban kultivált sport, sőt tovább megyek és nem habozom kijelenteni azt is, hogy a többi sportágnak újabban tapasztalható örvendetes fellendülése is határozottan a labdarugás sportjának tulajdonítható. Ennek a sportágnak az érdeme az, hogy felrázta a többi sportág művelőit csendes szendergésükből s ez a sportág nevelte többi testvéreinek azt a lelkes közönséget, amely ma már nemcsak kizárólag a labdarugó-, hanem egyéb athletikai mérkőzéseken is oly tekintélyes számban jelenik meg.

A labdarugás sportja hazánkban az eddig üzött sportokkal össze sem hasonlítható rohamos és nagyarányú fejlődést mutat fel. Valóságos mértföld-lépésekkel haladt előre, magához bódítva nemcsak magát a sportot művelő, könnyen hévülő ifjúságot, hanem az embersportot eddig csak félvállról vett nagyközön

séget is. Sőt ez utóbbinak sorában olyanokat is, akik úgy társadalmi állásuk komolysága, valamint előrehaladt koruknál fogva eddig távol tartották magukat mindenféle sportmozgalomtól, ma azonban valóságos szenvedélyvel jelennek meg vasárnap délutánonként a kitűzött labdarugó-mérkőzéseken s nagy élvezettel gyönyörködnek a bajnoki- és egyéb címek alatt rendezett viadalokban.

De a labdarugást mivelő ifjuság egyik legkedvesebb hódítása mindenesetre az a bájos és nagyszámu hölgyközönség, mely sokszor rossz időjárástól, hidegtől, fagytól sem riad vissza, hanem rendszerint ott terem a tágas tribünökön és gyönyörködve nézi, sőt olykor biztató pillantással és szóval is buzdítja a harcban lankadókat a nemes küzdelem lelkes folytatására. És lehet e szebb jutalma és nagyobb dicsősége az amatőr-játékosnak, mint az. amikor egy ügyesen berepített „goal“ után száz meg száz apró női kacsó tapsolja neki teljes meglepedését és elismerését.

Nagyon természetes dolog, hogy a labdarugó sportnak e nagyarányu és példátlan fejlődésében a Magyar Labdarugók Szövetségének tagadhatatlan nagy érdemei vannak. E szövetség fenhatósága, vezetése és igazgatása alatt nőtt fel az a tiz évvel ezelőtt elültetett fejlődésképes csemete ily hatalmas, terebélyes fává és termette azokat a gyümölcsöket, azokat a szép sikereket, amelyek előtt ma már a külföld sportférfiai is meghajtják az elismerés zászlaját.

Nem kis munka, nem csekély fáradság volt ez; erről csak a legbeavatottabbak tudnának beszélni. A nagyközönség csak a kész eredményeket látta s legfeljebb azokat a híreket olvasta, amelyeket a sajtó a M. T. Sz. működéséről leadott.

S ezért itt lehetetlen meg nem emlékezni arról a valóban pártját ritkító lelkesedésről, amelylyel a magyar sajtó a magyar labdarugósportot kezdettől fogva felkarolta, s fejlődésében mindenkor támogatta. És nem volnék igazságos, ha el nem ismerném, hogy éppen a sajtó e rokonszenves támogatása és buzdítása volt egyik leghathatósabb tényezője annak, hogy a M. L. Sz. és vele az egész magyar labdarugósport ily páratlan módon fejlődött. Természetes dolog, hogy a M. L. Sz. működését élesen, sőt igazságtalanul megbíráló közlemények is láttak olykor napvilágot, de ezek többnyire egyes magánérdekek hiányos vagy egyoldalú információi alapján keltek szárnyra. Az ilyen apróságok azonban a M. L. Sz. működését eddig sem, de a jövőben sem fogják bénítani. A jogos és igazságos kritika csak buzdítólag hat azokra, akik mindenkor az igazságot keresik, főképpen akkor, ha a kritikusknak is egy a célja a megbíráltakkal, a magyar labdarugósportot mentől nagyobbá, mentől hatalmasabbá fejleszteni.

Most is a sajtó az, amely alkalmat ad nekünk arra, hogy a M. L. Sz. jövő évi terveiről is már előre

informálhassuk azt a nagyközönséget, amelyik oly nagyfoku érdeklődéssel kíséri a M. L. Sz. működését.

A M. L. Sz. jövő éve rendkívül jelentőségteljesnek ígérkezik. Az előkészületek már most lázasan folynak. Elsősorban magának a szövetségnek eddigi szervezete az, mely kissé elavult és sokkal kisebb keretre készült; tehát átalakításra szorul.

Az alapszabályok gyökeres revízió alatt vannak és mire az új sport-év megindul, valószínűleg már az új és választott igazgatótanács fogja a szövetség ügyeit az új alapszabályok alapján igazgatni. Az eddigi tanács ugyanis képviseleti alapon nyugodott; minden egyesület egyszerűen saját megválasztotta képviselőt küldött a tanácsba. Az igazgatótanácsnak ilyenforma összeállítása az egyes egyesületekre nézve kétségtelenül nagy előnnyel bír s igazán demokratikus alapokon nyugodott, de viszont sokszor akadályozta és zavarta a szövetség csendes, nyugodt és sikeres munkálkodását. A választott tanácsra, melynek tagjai egy-egy évre állandók lesznek, várnak tehát a jövő nagy feladatok,

Ugyancsak megváltozik a revideált alapszabálytervezet szerint az egyes egyesületek részvétele a közgyűléseken; ott ugyanis jövőben a plurális szavazati jogot fogják gyakorolni olyformán, hogy a magasabb osztályba sorozott egyesületek több szavazattal fognak bírni, mint a kisebb osztályba tartozó egyesületek.

Az új szervezet szerint összeállított igazgatótanács munkálkodása elé nagy reményekkel néz az egész magyar football-társadalom. Az eddig a szinfalak mögött folytatott apró kis klubüzelmeknek meg kell szünniök és helyükbe egy, csak a közérdeket szolgáló, egészséges sportszellemnek kell költöznie, mely egyforma mértékkel osztja az igazságot úgy a nagy és hatalmas, mint a kisebb gyöngébb tagegyesületeknek.

Nem kisebb várakozással tekint minden labdarugó sportsman a szövetség kebelében újabban szervezett fegyelmi bizottság működése elé. E tekintélyes és komoly sportférfiakból szervezett testület hivatva van a játéktéren utóbbi időben elég sűrűn fellépő durvaságok és fegyelmetlenségek elé gátat vetni és következetes, szigorú ítéleteivel azokat gyökeresen kiirtani. Mert habár a M. L. Sz. örvendetesen látja, ha a labdarugó sport lehat egészen a legalsóbb néposztályokig, azt még sem tűrheti el, hogy e szép és nemes játék közönséges dulakodásokká fajuljon el, a melyekben az a fél győz, kinek gyorsabb és erősebben mozgó keze van.

Nagyjelentőségűek a revideált alapszabályok azon intézkedései, melyek a vidéki labdarugó-sportok fejlesztését és egységitését célozzák. Így a vidéki tagegyesületek ügyeinek gyors és eredményes végrehajtására a M. L. Sz. saját kebelében egy egészen külön működő bizottságot szervez, melynek neve: „Vidéki tag-

egyesületek központi intéző bizottsága“ lesz s melynek kizárólag csak a vidéki kerületi bajnokságok szervezése, rendezése és az ezekkel kapcsolatos ügyek gyors és pontos elintézése lesz a feladata. A M. L. Sz. ezzel az intézkedésével egy csapásra óhajt a vidéki tagegységek állapotán gyökeresen segíteni. E központi intéző-bizottságot a vidéki egyesületek maguk választanák meg olyképen, hogy a címükre küldött szavazólapokra ráírnák annak a képviselőjüknek a nevét, a kit ők óhajtanak a bizottságban képviselőjükkel megbizni.

A M. L. Sz. alapszabályainak imént felsorolt lényeges módosításai, továbbá a fentemlített újonnan szervezett igazgató-tanács és újonnan felállított bizottságok működésükkel meg fogják változtatni a szövetség teljes ügymenetét és módot fognak adni arra, hogy az ügyek intézői a labdarugó-sport ügyeit, hanem is több buzgósággal és jóakarattal, — mert e tekintetben a multban sem volt soha hiány, — de mindenestre gyorsabban és rendszeresebben végezhessek.

Korszakot alkotó esemény lesz a M. L. Sz. jövő évi történetében az, hogy a Nemzetközi Labdarugó Szövetség a M. L. Sz. meghívására a pünkösdi ünnepek alkalmával itt Budapesten fogja megtartani 1909. évi kongresszusát. Ez alkalomból fővárosunkban fogjuk vendégeinkül üdvözölhetni az európai labdarugó-szövetségek összes képviselőit. Hogy milyen nagy horderejű esemény ez a magyar labdarugó-sportra nézve, ezt, azt hiszem, fölösleges bővebben fejtegetni. Csak arra az egy körülményre mutatok rá, hogy még ezelőtt három évvel a M. L. Sz. helye sem volt teljesen biztosítva a nemzetközi szövetségben, miután mint külföldön mindenütt, csak Ausztriát ismerte a nemzetközi szövetség, s így nem tekintették Magyarországot külön, önálló államnak, hanem a csehekkel egy rangba sorozva, kétségbe vonták külön helyünket a szövetségben. Csak hosszú küzdelemmel és közjogi helyzetüknek teljes felderítése után sikerült önálló helyünket egyszersmindenkorra biztosítani. A mikor tehát a nemzetközi szövetség elfogadta meghívásunkat, a multban elkövetett tévedését akarja jóvá tenni, s ezzel az egész kontinens képviselői előtt dokumentálni, hogy most már tisztában van a nemzetközi szövetség az osztrákok iránti viszonyunkkal.

Epen azért a M. L. Sz. már csak abból a szempontból is nagy sulyt helyez arra, hogy a kongresszus a jövő évben itt Budapesten tartja üléseit, s ekkor módunkban lesz az összes labdarugó-szövetségek kiküldöttei előtt bizonyosságot adni arról, hogy Magyarországon nemcsak a régtől fogva kultivált sportágak, hanem a legifjabb sport, a labdarugó-sport is dicséretes magaslaton áll.

A kongresszus alkalmából több külföldi csapat is vendége lesz a M. L. Sz.-nek s azért ez a M. L. Sz. nagy ünnepe lesz, mert alkalma kínálkozik ismét

arra, hogy ez elsőrangú vendégcsapatokkal szemben kiálthatja a legjobb magyar tizenegyet. Azt a tizenegyet legjobb játékost, a kik nemcsak a M. L. Sz.-nek hanem a régi magyar hírnévnek is bizonyára dicsőséget fognak szerezni.

Torna, atletika, vivás.

A Fővárosi Torna Club január hó 17-én, vasárnap délelőlt 10 órakor a klub helyiségében, Liszt Ferencz kávéház (VI. ker., Andrássy-út 67) tartotta VII. évi rendes közgyűlését.

Jég-hockey-match. A mult héten a városligeti jégpályán a Magyar Athletikai Club csapata 4 : 3 (1 : 1) arányban leverte a Mágnessok csapatát. A MAC csapata állandóan jobb volt, mint a mágnessoké, kik nagy szerencsével játszottak.

A Sport Futár birkózó versenye. A régi országház nagytermében folyt le a szezon első versenye. Sok versenyző indult minden súlycsoportban s a gyors és sikeres lebonyolítás Radvány lelkiismeretes munkáján kívül annak is tulajdonítható, hogy aránylag kevés match tartott hosszú ideig. A döntések alkalmával előforduló kétes esetek fölvetik újolag a birkózóbírák minősítésének sürgős szükségességét, nehogy a minden verseny után felhangzó panasz akadályát képezze a továbbfejlődésnek. A Sport Futár szerkesztősege kétségkívül hézagpótló versenyt rendezett; alkalmat adott az új csillagoknak is a feltűnésre, kikkel alább részletesen foglalkozunk. Előbb azonban meg kell emlékeznünk a vidékiekről, kik feljöttek e versenyre. Indulásuk annál dicséretreméltóbb, mert trainert nélkülözve, csak saját ambíciójuk és munkakedvük által sarkaltatnak. A sárospataki Kossuth Ferencz és Tamáska Lőrincz súlycsoportjukban rendkívüli erővel rendelkező atléták, sőt technikai tudásuk is elég nagy, ami annál csodálatosabb, mert mindig csak egymással dolgoznak. Rutinjuk azonban nem lévén, első alkalommal nem szerepelhettek még a várt sikerrel. A nyíregyházi Pivnyik és Samuéli bemutatkozása arra enged következtetni, hogy e városban újra föl fog lendülni a birkózás, mert két képviselője elég ügyesen dolgozott.

A könnyűsúlyúak győztese, Brunner még fiatal gyerek, de amateurségéhez máris sok kétség fér. Csillag elleni győzelmét pedig a jury igazságtalanul adta meg. II. Guzul Balázs egyike a legerősebb könnyűsúlyúaknak s kétségkívül már revanchot fog venni egyedüli legyőzőjén.

A középsúlyban egy új birkózó, Varga (BEAC) tünt föl. Óriási erővel töri és ráncigálja ellenfeleit, kiknek láthatóan imponál. Első szereplése arra a reményre jogositana bennünket, hogy a seniorok ellen is megállná helyét, — mégse hihetjük, hogy tényleg oly jó, mint amilyennek mutatkozott. Schillinger sze

replése (második lett) említésre méltó, mert alig van a könnyűsúlyon, s mégis erős ellenfélnek bizonyult.

A nehézsúlyban Sippelius elég ireális győzelmet aratott Bánó fölött, ki jobb mint ellenfele, s kit talán ép ezért, — már veszélyes helyzetekben. Ha Sippelius győzelmét nem is, Bánó vereségét megérdemli, már csak azért is, mert formája után könnyen győzhetett volna s ő csak védekezett.

A Fővárosi Vivó Club nemzetközi jubiláris vívóversenyére, mely január hó 15., 16. és 17-én volt, már eddig is nagy számmal érkeztek nevezések. Az ország összes számottevő vívóklubjai és vívótermei erősen készülnek e nagyszabású vívóversenyre, mely méreteinél és nagyértékű tiszteletdíjainál fogva egyike lesz az év legnagyobb sporteseményeinek.

A beérkezett nevezések a következők:

Magyar Athletikai Clubból:

Krencsey Géza, Halász Gyula, dr. Gerde Oszkár, Payzs Pál, Ambrózy Gyula, Lipcsei Márton, dr. Kázár István, Rády József, dr. Karossa-Karsa Eörs, Kéczy Aladár, Fáy István, ifj. Leszik Károly.

Nemzeti Vivó Clubból:

Stiller Mihály, Garay János, dr. Stéger H. György, dr. Gonda Illés, Grünwald Béla.

Budapesti (Budai) Torna Egylettől:

Dunay Bertalan, Homolya István, Schön Oszkár.

Bécs-Ujhelyről:

Bogen Albert, Asztalos Sándor, Pál Imre, Czebin Pál.

Szegedi Kör Egyletből:

Schenker Zoltán, Benedek Géza.

Budapesti Torna Clubból:

Gräber Géza.

Pozsonyi Vivó Egyletből:

Osváth István.

Kassai Athletikai Clubból:

Wohlfahrt Nándor.

Óbudai Torna Egyletből:

Kugler Sándor.

Tóth Ferencz vívómester iskolájából:

Dr. Schwarcz Tibor.

Vizy Ferencz vívómester iskolájából.

Mészáros György, Szabó Károly, Jámbor József.

Pólából:

Jonák Arthur sorhajózászlós.

Turinból:

Bona Veggi Giuseppe.

A jubiláló Fővárosi Vivó Clubból:

Sötér, dr. Földes, Léhner, Gyárfás, dr. Jellinek, dr. Szende, dr. Zacher, dr. Kunossy, Éber, Pick, Willoner. Gold, Bauer, Dános, dr. Sándor Gy., dr. Révész, Kellner, Krausz, Mandl, Guttmann, Sándor I. és Kunstätter.

Az eddig beérkezett nevezettek közül 56 esik a kardra és 18 a tőrre.

A választmány a nevezési zárlatot 12 éig este 8 óráig meghosszabbította, míg 5 korona pótdíjjal 14-éig este 6 óráig lehet nevezni. A vívóverseny 15. és 16. án, a Fővárosi Vivó Club termeiben, 17-én pedig a Lloyd Club helyiségében (Mária Valéria-utca 12. szám) lesz megtartva.

A Fővárosi Vivó-Club jubileuma és nemzetközi versenye. Pénteken, január 15-én vette kezdetét a Fővárosi Vivó-Club fennállásának 25. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi kard- és tőr vívóverseny s ezzel a klub jubiláris ünnepsége.

Huszonöt év nagy idő egy sportklub életében és ritka eset, hogy egy sportklub ily hosszú időn át működék kifogástalanul ugyanazon vezetés s ugyanazon irányzat mellett. A Fővárosi Vivó-Club is bizonyára annak köszönheti azt, hogy ma is oly erős és nagy, hogy a sport fejlesztése és gyakorlása mellett nem hanyagolta el a klubjellegét sem s a klubot tagjai között társadalmi kapcsolata is tette. Ez a társadalmi kapocs tartja össze ma is mindazokat, akik 25 év alatt a klub tagjai voltak s nagyobbára maradtak is. Közölni fogjuk a klub történetét is, amelyből kitűnik, hogy épen társadalmi mozgalom hozta létre a klubot és tette nagygyá.

E mellett azonban a klub mindig elsősorban a vívósportot szolgálja. Hazánk legjelesebb vívói közül sokan kerültek ki a Fővárosi Vivó-Clubból és annak tiz év óta működő közismert s kitűnő mestere, Torricello Angelo kezei közül. A már jelesebb vívók közt ott voltak: Sători, dr. Hajdu, Hech, Pálmai, Kinszki stb., a klub tagjai s ott működött, míg a fővárosban élt Bertó László, a mai gárda vezetői: Sötér, Léhner, dr. Földes, dr. Szende és még számosan, kiknek nevei ismeretesek a sportvilágban.

A klub vezetősége, élén Hajós Zsigmond elnökkel és Sători Ernő alelnökkel, mindent elkövet a klub fellendítése érdekében s a vívósport fejlesztését mindig szem előtt tartja.

A sportkörökben s a társegyetek körében uralkodó népszerűsége okozza a jubileum iránt mutatkozó nagy érdeklődést s azt, hogy a versenyre oly nagy számmal neveztek be vívóink.

A már közölt nevezéseken kívül ujabban neveztek: Mészáros Ervin és Salgó Jenő (MAC), Kratochvilla János és Szinte László (MAFC), Palotai Kovács József és Halász Zsigmond (BEAC), Pfeiffer József Prága, Heitler Ferenc Szantelli-iskola, Szende Andor,

Róth Gusztáv, dr. Schöffner Pál és Roóz Jenő (FVC) és budai Goldberger János. Sorricelli iskola.

A verseny 15-én, délután 5 órakor kezdődött a klub helyiségeiben, VI., Teréz-körút 39., tör- és kardminősítéssel. Folytatódik 16-án ugyanott, délután 3 órakor, mely alkalommal lesz a törvívás, valamint a kardverseny a II. oszt. döntőig. A verseny befejezése 17-én lesz, egész nap, a Pesti Lloyd Casino disztermében (régli tódzse terem), Mária Valéria-utca 1.

A verseny védnöke dr. Bárczy István polgármester, a MASz. elnöke, a szövetséget dr. Gerenday György képviseli, a verseny elnöke pedig a klub elnöke, Hajós Zsigmond. A versenybírók tagjai: Satori Ernő elnök, dr. Benyovits Lajos, Berti László, főhadnagy, Csernovits Agenor, Filotás Ferenc százados, Gyárfás Lajos, dr. Hajdu Marcell, Heller Ágost, Hoch Henrik, Hoffmann Béla főhadnagy, Schenker Lajos főhadnagy, dr. Todesco Lajos, dr. Vinczevidy Ernő, Zulavszky Béla százados.

Számos tiszteletdíj érkezett a versenyre, köztük a kultusz-, honvéd, közös hadügyminisztereké, a fővárcsés, a Lipót- és Erzsébetvárosi Casinóké, a Duna-evezősegyületé, Hajós elnöké, Satori alelnöké, a klubtagok nejeiké, számos sportegyesületé, stb.

A jubiláris rendkívüli közgyűlés 19-én, este fél nyolcz órakor lesz a Royal földszinti termeiben, ahol a disztrakoma is lesz. A klub vezetősége, élén Hajós elnökkel, szívesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

Itt említjük még, hogy a klub választmánya utolsó ülésén foglalkozott azzal az eszmével, hogy tekintettel a vívás iránt mutatkozó nagy érdeklődésre a délolaszországi károsultak javára vívóakadémiát kellene rendezni s ezzel a szövetség tanácsához fordul.

A MASz képvisellete. A FőVC vivóversenyén a Magyar Athletikai Szövetséget, az elnökség részéről dr. Gerenday György alelnök, a vivóosztály részéről pedig Werkner Lajos szakosztályi taggal fogja képviseltetni, ki mint hivatalos kiküldött a jury tagja.

Uzás, evezés.

A Magyar Uszó Egyesület házi uszóbajnokságait vasárnap rendezte a Rudasfürdőben. A 100 yardos bajnokságot Hégner Jenő nyerte 1 p. 04 mp. alatt és ezzel is bebizonyította, hogy alig 17 éves kora daczára kiváló uszó s hogy eddigi számos diadalait szorgalmas trainingjével szaporítani fogja. Rickert József 1 p. 05 mp. alatt második, Apor Emil harmadik és Weingruber Sándor negyedik volt. A seniorok 80 méteres versenyét Böcz Sándor nyerte, Novák Antal és Sebestyén Pál előtt. A díjakat dr. Füzesséry Árpád osztotta ki, és kérte a tagokat, hogy tartsanak ki a MUE mellett úgy, mint ő 15 év óta.

Jégsport.

A Budapesti (Budai) Tornaegylet február hó 2-án korcsolyázó versenyt rendez.

A versenyek helye a Budapesti (Budai) Tornaegylet természetes jégpályája (II. ker., Széna-tér) két 180 foku, 25 méter görbülettel készített 390 méter hosszú és mintegy 10 méter széles kerülék alakú egyszerű futópályával

A versenyeken a Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség versenyszabályai irányadók.

A versenyek nevei:

1. Ifjúsági műverseny. Zárt verseny.
2. Ifjúsági sikverseny 300 méterre. Zárt verseny.
3. Sikverseny 500 méterre. Országos nyílt verseny.
4. Sikverseny 1000 méterre. Zárt verseny.
5. Sikverseny 1500 méterre. Országos nyílt verseny.
6. Vegyes páros műverseny. Országos nyílt verseny.

7. Műverseny. Országos nyílt verseny.

Időbeosztás:

Délelőtt 10 órakor: Ifjúsági műverseny; kötelező gyakorlatok és szabad korcsolyázás.

10¹/₂ órakor: Felnőttek műversenye; kötelező gyakorlatok.

Délután 3 órakor: Ifjúsági sikverseny 300 méterre.

Délután 3 óra 10 perczkor: Sikverseny 500 méterre.

Délután 3 óra 30 perczkor: Sikverseny 1000 méterre.

Délután 3 óra 45 perczkor: Sikverseny 1500 méterre.

Délután 4 órakor: Vegyes páros műverseny.

Délután 4 óra 15 perczkor: Műverseny; szabad korcsolyázás.

A Budapesti Korcsolyázó Egylet vasárnap délelőtt rendezte ifjúsági korcsolya-versenyét, nagy érdeklődés mellett.

Dr. Szentgyörgyi Imre igazgató érdeme az, hogy az ő sportszerű vezetése mellett az ifjaknak alkalom nyíltot képességüket nyílt versenyben fejleszteni.

A verseny legérdekesebb száma az 1000 méteres handikap volt, ahol a fiatal menők nagy tudásról tettek tanuságot.

Részletes eredmény:

500 méter. (12 éven aluliaknak):

1. Dömötör István.
2. Ullmann Ferencz.
3. Szilágyi Lajos.

1000 méteres handikap. (20 éven aluliaknak):

1. Méray-Horváth Endre.
2. Balogh János.
3. Minkus Imre.

Komássy Edét keresztezés miatt diszqualifikálták.

Fiúk műversenye. (12 éven aluliaknak):

1. Preisz Tibor.
2. Schults Imre.
3. Geist Gáspár.

Leányok műversenye. (12 éven aluliaknak):

1. Berz-enyi Margit.
2. Perényi Edit.
3. Szegvári Lili.

A magyar korcsolyázó bajnokságok nevezési zár-lata vasárnap este 8 órakor volt és a BKE a következő nevezéseket kapta:

Gyorskorcsolyázás: Manno Miltiades BKE. Wampetich Imre BKE. Dr. Gyurmán Dezső BBTE. Horner Andor BBTE. Szebeny Antal BBTE. Virág Ferencz BKE. Haraszty Lajos BKE. Schick László BKE.

Magyar királyi államvasutak téli menetrendje

Érvényes 1908 október hó 1-től.

Dél felől				Észak felől			
A vonatok érkezése Budapest keleti p. u.-ra.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-nem	honnan	vonat-szám	óra	perc
518	4:40	szv.		Tápiószecső	321	12:10	szv.
				Máriaróda.			
645	5:00	tszsz.		Arad, Nagyvárad, Debrecen	1005	12:15	gyv.
800	5:10	sv.		Berlin, Rutka	609	12:25	szv.
909	5:20	sv.		Hatvan	301	12:45	gyv.
1707	5:45	sv.		Másföld, Stanislau			
				Belgrad, Besztercebánya	7	12:50	szv.
909	6:00	sv.		Bród	401	1:00	gyv.
607	6:05	sv.		Brassó, Arad	903	1:05	sv.
17	6:10	sv.		Komárom, Gyékényes	601	1:15	sv.
11	6:25	sv.		Wien, Triest	1	1:30	sv.
405	6:35	sv.		Lemberg, Kassa	503	1:40	sv.
				Máramarosziget			
1911	6:35	szv.		Pápa, Bród, Eszék	1901	1:40	sv.
913	7:10	sv.		Kiskőrös	1901	1:55	sv.
507	7:20	sv.		Brassó, Kolozsvár	1901	1:55	sv.
1907	7:25	sv.		Győr, Fehérvár	1901	1:55	sv.
511	7:30	sv.		Gödöllő	310	1:55	sv.
501	7:30	sv.		Hatvan	31	1:55	sv.
1004	7:50	gyv.		Bukarest, Brassó	523	2:00	sv.
19	8:00	sv.		Bicske	15	2:05	sv.
1509	8:15	sv.		Csorba, Kassa	907	2:05	sv.
509	8:20	sv.		Szolnok	325	2:05	sv.
913	8:40	sv.		Hatvan	3	2:05	sv.
1007	9:05	sv.		Fiume, Bród, Pécs	305	2:10	sv.
				Győr, Székesfehérvár	605	2:25	sv.
911	9:40	sv.		Szabadka	407	2:30	sv.
307	9:50	sv.		Berlin, Rutka	1004	2:35	sv.
6	10:15	gyv.		Sopron, Győr	1705	2:35	sv.
97	10:30	szv.		Triest, N-Kantiza	333	2:35	sv.
					23	2:35	sv.
					1507	2:45	sv.
					335	2:45	sv.
					9	2:45	sv.
					303	2:45	sv.
					1001	2:45	sv.
					603	2:45	sv.
					403	2:55	sv.
					905	2:55	sv.
					1303	2:55	sv.
					1503	2:55	sv.
					327	2:55	sv.
				A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.			
				Dél felől.			
319	5:55	szv.		Gödöllő			

Dél felől				Észak felől			
A vonatok érkezése Budapest nyugati p. u.-ra.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-nem	honnan	vonat-szám	óra	perc
701	12:30	kelet.		Bukarest	157	12:05	szv.
145	5:25	szv.		Dunakeszi-Alag	133	1:25	sv.
721	5:30	sv.		Cegléd	703	1:30	gyv.
721a	5:45	sv.		Cegléd	103	1:40	sv.
1101	5:50	sv.		Esztergom	161	2:25	sv.
139	6:00	sv.		Nagymaros	163	3:00	sv.
6505	6:10	sv.		Lajosmizse	6507	3:20	sv.
147	6:15	sv.		Rákospalota-Újpest	6708	4:05	sv.
0791	6:20	sv.		Szolnok, Cegléd	127	4:10	sv.
1407	6:25	sv.		Berlin, Zsolna	127	4:10	sv.
917	7:05	tszsz.		Párkány-Nána	1107	5:00	sv.
700	7:15	szv.		Bukarest	215	5:30	tszsz.
709a	7:25	sv.		Bázasz	165	5:35	sv.
149	7:30	sv.		Cegléd	115	5:55	sv.
4103	7:40	sv.		Rákospalota-Újpest	707	6:25	gyv.
117	7:45	sv.		Esztergom	167	7:00	sv.
6501	7:50	sv.		Páris, Wien	105	7:10	gyv.
				Kecskemét	711	7:35	sv.
				Lajosmizse	4111	8:10	sv.
				Göd	169	8:35	sv.
				Párkány-Nána	125	8:35	sv.
				Rákospalota-Újpest	107	9:05	gyv.
				Budapest-Újpest	1109	9:25	sv.
				Szeged	6503	9:35	sv.
				Berlin, Zsolna	1405	9:45	gyv.
				Pozsony	171	10:05	sv.
				Esztergom	149	10:15	sv.
				Rákospalota-Újpest	723	10:50	sv.
				Szeged	901	11:05	kelet.
				Galánta	101	11:05	kelet.
					1710	11:20	sv.
				1) Érkezik minden hétfőn és csütörtökön.			
				2) Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 15-ig közlekedik.			
				3) Csak október és április hónapokban közlekedik.			
				4) Érkezik minden kedden, csütörtökön és szombaton.			
A vonatok érkezése Buda-Császfürdőbe.							
4001	2:55	sv.		Esztergom	1007	5:17	sv.
4002	7:45	sv.		Esztergom	1011	8:21	sv.
4005	10:05	sv.		Esztergom	1009	9:31	sv.

Dél felől				Észak felől			
A vonatok indulása Budapest keleti p. u.-ról.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-nem	hová	vonat-szám	óra	perc
28	6:25	szv.		Nagy-Kanizsa, Triest	610	12:30	szv.
1502	6:30	gyv.		Kassa, Csorba	310	12:30	sv.
1002	7:00	sv.		Fiume, Torino, Roma	322	1:35	sv.
				Pécs, Fülöp	1304	1:40	gyv.
302	7:05	sv.		Rutka, Poprad-Pelka	1504	1:50	sv.
906	7:10	sv.		Belgrad	912	1:55	sv.
				Gyulafehérvár, Nagyvárad	602	1:55	sv.
604	7:20	sv.		Tóvis, Brassó	404	1:55	sv.
				Máramarosziget	504	1:55	sv.
				Fehérvár, Győr	22	2:05	sv.
1302	7:25	sv.		Wien, Graz, Sopron	312	2:10	sv.
10	7:30	sv.		Lemberg	510	2:10	sv.
402	7:35	gyv.		Máramarosziget	1902	2:20	sv.
320	7:40	szv.		Gödöllő	1902	2:20	sv.
905	7:45	sv.		Belgrad, Bród	904	2:30	sv.
606	8:00	sv.		Arad, Brassó	1042	2:35	sv.
1808	8:10	sv.		Kassa, Csorba	304	2:30	sv.
1008	8:20	sv.		Zágráb, Fiume, Pécs, Bród	324	2:50	sv.
600	8:20	sv.		Kolozsvár, Brassó	1004	4:10	gyv.
408	8:30	sv.		Munkács, Máramarosziget	18	4:30	sv.
				Máramarosziget	6	4:30	sv.
1708	9:00	sv.		Stanislau	226	5:20	sv.
306	9:15	sv.		Rutka, Berlin	508	5:10	sv.
2	9:25	gyv.		Wien, Sopron	302	6:25	sv.
944	11:15	tszsz.		Kiskőrös	338	6:55	sv.
20	11:55	szv.		Bicske	916	6:50	sv.
					314	6:50	sv.
					166	6:55	sv.
				1) Bezárólag nov. 15-ig Bukarestig, azontúl csak Brassóig közlekedik.			
				2) Csak vasár- és ünnepnap előtti hetiköznapokon közlekedik.			
A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról							
Dél felől.							
334	7:00	szv.		Pécel			

Dél felől				Észak felől			
A vonatok indulása Budapest nyugati p. u.-ról.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-nem	hová	vonat-szám	óra	perc
102	1:00	kelet.		Wien, Páris, Ostende, London	0704	12:05	szv.
148	6:25	sv.		Rákospalota-Újpest	126	12:15	sv.
122	6:45	sv.		Párkány-Nána	128	12:25	sv.
712a	5:50	sv.		Szeged, Szolnok	162	1:10	sv.
152	6:00	sv.		Göd	4114	1:10	sv.
4102	6:10	sv.		Esztergom	126	1:10	sv.
6502	6:40	sv.		Lajosmizse	163	1:15	sv.
				Kecskemét	1105	1:20	sv.
150	6:45	sv.		Rákospalota-Újpest	120	1:25	sv.
1404	7:00	gyv.		Zsolna, Berlin	704	1:30	sv.
104	7:35	sv.		Wien	704	1:30	sv.
164	8:00	sv.		Dunakeszi-Alag (Karsinszky)	820	2:20	sv.
712	8:30	sv.		Bázasz	704	1:10	sv.
116	9:20	sv.		Wien, Berlin	186	1:20	sv.
156	9:35	sv.		Rákospalota-Újpest	716	1:30	sv.
708	9:40	gyv.		Bukarest, Bázasz	108	2:05	sv.
				Lajosmizse	124	6:00	sv.
6508	11:15	sv.		Kecskemét	168	6:15	sv.
158	11:25	sv.		Rákospalota-Újpest	124	6:25	sv.
					722	6:30	sv.
					4108	6:40	sv.
					1405	6:50	sv.
					722a	6:55	sv.
					170	7:15	sv.
					710a	7:25	sv.
					0506	7:40	sv.
					710	8:05	sv.
				1) Vasár- és ünnepnapokon, bezárólag november 15-ig közlekedik.			
				2) Csak október és április hónapokban közlekedik.			
				3) Minden kedden, csütörtökön és vasárnapon közlekedik.			
				4) Minden szerdán és szombaton közlekedik.			
A vonatok indulása Buda-Császfürdőről							
4002	6:00	szv.		Esztergom	604	12:05	sv.
					1011	1:25	sv.
					4005	2:11	sv.
					1009	6:30	sv.
					1010	8:22	sv.

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Egész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

IX., Ferencz-körút
31. szám, I. em.

Megjelen július és augusztus kivételével havonta kétszer

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl.

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunstmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivó-Egyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A korcsolyázás szerepe a tornatanításban.

Sokat irtak és beszéltek mostanában hozzátörők és laikusok egyaránt a testi nevelés kérdéséről, különösen pedig a középiskolai tornatanításról. A vélemények nagyrésze odacsusodott, ki, hogy a mai tornatanításunk nem felel meg a mai kor követelményeinek. Merész állítás és súlyos vád, így általánosságban odavetve, de szerencsére többnyire olyan emberek állítása ez, akik vagy nem ismerik hazai állapotainkat, — ebben az irányban — vagy nem tudják, hogy mi a mai tudománynak a felfogása a jó tornatanításról. Én, a magam részéről határozottan tiltakozom ilyen vád ellen, mert meg vagyok győződve arról, hogy tanításom igen is megfelel a mai kor, a mai tudomány követelményeinek. Aki azt hiszi, hogy merészet állítok, azt felhívom, hogy győződjék meg állításom igaz voltáról, de ne úgy, a hogy azt most a tornafelügyelők teszik, t. i. egy nap alatt.

A tudomány mai felfogása szerint helyes, józan az a tornatanítás, a melynél a fősúlyt a szabad levegőn, természetes gyakorlatokkal való tanításra helyezik, a tornacsarnokban pedig, mikbe az időjárás oda bekényszerít, a német tornarendszert a svédvel kiegészítik, de úgy, hogy a tornajátéknak még ott is fontos szerepe jusson. Ez állításomnak az igazolására felhozom, hogy Angliában kezdik meghonosítani a német és svéd rendszert is, hogy Svéd-

országban szintén kezd hódítani a német rendszer, Németországban pedig a tornacsarnok és szertornázás hazájában, erős mozgalom indult meg, hogy a tornatanítást kicsalja a szabad levegőre és megkedveltesse az emberekkel a szabadtéri gyakorlatokat, legfőképpen pedig a tornajátékot. Ezeknek a példákknak a nyomán rendeztem be én is tanításomat, tanítványaimnak nagy öröme és hasznára. Örömmel üdvözlök tehát minden olyan mozgalmat, mely a tornatanításnak ilyen mederbe való terelését tüzte feladatául, valamint minden tőlem telhető módon küzdök az olyan törekvések ellen, amelyek a haladás elé akadályokat gördítenek.

Ezuttal arról akarom elmondani véleményemet, hogy milyen szerepet lehet a korcsolyázásnak juttatni az iskolai tornatanításban. Mert, hogy kell erre a testgyakorlatra súlyt helyezni, az tán már nem képezheti vita tárgyát, hiszen mindenkinek be kell látnia, hogy télen van az embernek legnagyobb szüksége az olyan testgyakorlatra, mely kicsalja a szoba romlott levegőjéből a szabadba. A korcsolyázás pedig igen alkalmas erre. Arról azonban már lehet beszélni, hogy mi módon lehet ezt a kérdést megoldani. Alkalmul szolgál nekem erre az a körülmény, hogy a tornafelügyelők idei beszámoló gyűlésén felmerült az az eszme, hogy jó volna a mostani játékdélutánokat megszüntetni és helyükbe athlétikát és korcsolyázást behozni.

Mindenek előtt az ellen a felfogás ellen

kell hangosan tiltakoznom, mintha a játékokat meg kellene szüntetni azért, hogy athlétikát és korcsolyázást lehessen tanítani és gyakorolni. Az én felfogásom és tapasztalásom szerint igen szépen megférnek ezek egymás mellett is, sőt egymást kiegészítik, a tornatanításhoz annyira szükséges változatosságot nyújtván.

Az ellen is állást kell foglalnom, mintha ez az eszme, t. i. a korcsolyázás eszméje új volna. Éppenséggel nem új az, hiszen régi ministeri rendeletünk van, mely az iskolák vezetőit arra utasítja, hogy korcsolyapályákat létesítsenek. Csakhogy itt az a baj történt, hogy ezt a rendeletet nagyon kevés helyen fogatosították és a kormány részéről nem ellenőrizték. Mi azonban 14 év óta, minden télen alkalmat adunk tanítványainknak e kiváló testgyakorlat üzésére.

Tesszük ezt pedig a következő módon: Miután a korcsolyapálya előállítására és jó karban tartására évenként ötszáz koronába kerül s ez összeget nem tudjuk más módon előkeríteni, minden tanuló, aki korcsolyázni akar, kétkoronás bérletjegyet vált. Ez a jegy arra jogosítja, hogy a mikor az ideje megengedi — alsó osztályu tanulók este 5 óráig, a felső osztályuak 9 óráig — korcsolyázhasson. Tanítványaink nagy része azonban a szegényebb néposztályhoz tartozik — reálskolákról van szó — így hát csak körülbelül 60—70% vesz részt s miután ezeknek a díjaiból még nem telik ki a szükséges összeg, azért meg kell engednünk idegeneknek is — többnyire tanítványaink családtagjai — a jéppálya használatát. Nagy baj az, hogy ilyen módon a tanulóknak csak egy töredéke korcsolyázhat. Sokat törtük a fejünket rajta, hogyan lehetne ezen a bajon segíteni, megpróbáltuk több módját is, — többek között a kormánytól is kértünk anyagi segítséget — mind hiába. A tanulók szegénysége más módon is erős akadály a általános korcsolyázásnak, mert ha ingyen bérletjegyet adunk nekik, akkor meg a korcsolya beszerzése okoz nehézséget.

Ha tehát a közoktatási kormány azt akarná, hogy ez a kedves téli testgyakorlat iskoláinkban rendszeresítség, akkor első sorban ezeket az akadályokat kellene megszüntetni. De ha ez mind megtörténnék is, a mire — sajnos — nincs nagy kilátás, akkor is nem a tornára, vagy egyéb ilyen intézmény helyére kellene azt állítani, hanem azok mellé és pedig csakis ilyen módon, ahogy ez nálunk igen jól bevált, hogy t. i. minden gyerek akkor korcsolyázzék, amikor azt ideje megengedi. Ha olyan módon akarnók azt rendszeresíteni,

ahogy most még a játékdélutánok vannak, hogy a tanulók csoportokba osztva, hetenkint csak egyszer használhatnák a jéppályát, annak ugyan édes-kevés hasznát látnók. Megtörténnék ugyanis nagyon könnyen az, — az időjárás még Brassóban is nagyon szeszélyes — hogy egyik-másik csoport egész télen, alig egyszer-kétszer korcsolyázhatnék, mert az ő napjukra mindig olvadás, vagy egyéb akadály állana be. És még egyet. Nem jutnánk-e az ilyen módon rendszeresített kényszer-korcsolyázással is a jelenlegi körülmények között, rövid időn belül oda, hogy bottal kellene a tanulókat a jéppályára kergetni? A mi tanítványaink bizony az ebédjüket és vacsorájukat is ott ennék meg, ha hagynók.

Preisznér Péter
tornatanító.

Az ifjúsági tornaverseny sorrend-terve.*)

I. nap, május 22-én.

1. Felvonulás négyes sorokban.
2. Oszlopokba állás. Hymnusz.
3. Általános szabadgyakorlatok.
4. Mintaesapatok gyakorlatai: szertornázás, szabadon választott szabadgyakorlatok, iskola-vívás.
5. Stafétafutás mint csapat és mint egyéni verseny V. és VI. osztály számára. Távolság (4×80 m.) 320 méter.
6. Főverseny a zászlóért: Előírt szabadgyakorlat, nyújtótornázás és 100 méteres futóverseny.
7. Egyéni versenyek: VII. osztály gátverseny, 120 m. 3 gáttal. VIII. osztály rudugrás magasba.
8. Játékok: Kótya, füleslabda és labdarugó.
9. Oszlopbaállás, Szózat.
10. Elvonulás.

II. nap, május 23-án.

1. Felvonulás.
2. Oszlopokba állás, Hymnusz.
3. Általános szabadgyakorlatok.
4. Stafétafutás a VII. és VIII. osztály számára 400 méter távolba.
5. Egyéni versenyek: V. osztálynak kötélmászás, VI. osztály távolugrás.
6. Játékok: kótya, füleslabda vagy labdarugás.
7. Kötélhuzás 10 csapatokkal.
8. Oszlopbaállás.
9. Győztesek sorakozása, dijkiosztás.
10. Szózat, elvonulás.

*) Az Erődy Béla alatt működő tornaügyi bizottság f. hó 30-án e sorozatot ajánlja a kivitelre.

A szánkó-sportról.

A fővárosi élet káros hatásai ellen a leghatalmasabb óvszer a szabad levegőn való tartózkodás. Minden évszaknak megvan a maga kedves sportja. A legvárva-vártabb és legegészségesebb a tél öröme: a korecsolyázás, a lábszánózás és a szánkázás sportja.

Az első leesett hó új életre deríti az embert. Az aczélos és teljesen por- és baktérium-mentes levegő pirosra festi és mosolygóra varázolja az arczatokat. Ha a szabadban a téli sportok egyik legkedvesebbjét, a szánkósportot gyakoroljuk, szinte fölfrissítjük szervezetünket. Gyarapodunk erőben, étvágyunk fokozottabb, kitartó képességünk nő, vérkeringésünk élénkül, a mellkas, a tüdő tágul, a bőr edződik, stb.

Hegyeket kell megmásznunk, hogy a völgybe ereszkedhessünk. A sikos lejtőn való fölfelé törekvés jótékonyan foglalkoztatja az alsó testet, a csipő és derék izomzatát, emeli a tüdő kapacitását, a villámgyorsan való lesiklás pedig önbizalmat, erélyt, bátorságot kölcsönöz és a lélekjelenlétet neveli. Aki egyszer látta, vagy megkísérelte e kedves sport üzését, feltétlenül rabjává válik.

A zugligeti villamos kocsik alig győzik kiszállítani az érdeklődőket. A villamosok oldalfalai, ahol mindenszentek és halottak napján koszorúk függnek, most szánkókkal vannak teleaggatva. A kocsik belseje furesa öltözötű urakkal és hölgyekkel van telve, a beszélgetés tárgya is a szánkázás.

Szinte türelmetlenül érkezünk a végállomásra. Ahol egy egy-két évvel ezelőtt néhány jóverü diákgyerek egyszerű faszánkóján titokban gyakorolta magát, ott ma már ezrével tolong a sportoló: öreg, fiatal, szegény, gazdag, nő, férfi egyaránt. Már nem egyszerű, saját készítette szánkón, hanem a legmodernebb járműveken.

És milyen kitartással, lelkesedéssel végzik. Szinte elcsodálkozik az ember, hogy azok, akik még a verőfényes téli délelőttök sétáitól is irtóztak, most a sport kedvéért még az éjszaka egy részét is fölállozzák.

Ez az élénk érdeklődés, amely e vidor kedélyű, csillogó szemű, rajongó sportembereket jellemzi, világosan mutatja, hogy mily kellemes, üdítő, edző és szórakoztató e sport.

Legnagyobb haszna abban rejlik, hogy a női nemet is élénken, nagy számban foglalkoztatja. Asszonyok, leányok egy- és többüléssel szánkákön, különféle reformöltözékekben, épen úgy résztvesznek a multságban, mint a férfiak.

A szánkósportot különösen az északi népek üzik. A svédek és norvégek ma is irányítói a téli sportoknak; de az egész kontingensen, különösen Svájcban, Bajorországban és Tirolban is elsőrangú hószánkópályák állnak rendelkezésére az érdeklődő sportembereknek. Észak-Amerikának, különösen Kanadának téli sportja fölötte kiváló.

Ezen felsorolt helyeken oly fejlett a szánkósport, hogy valóságos nemzeti sporttá vált. Egész falvak városok polgársága részt vesz benne és künn tartózkodik a szabadban — különösen ünnepeken — kora reggeltől késő estig. Versenyeket, különféle játékokat, álarczos, jelmezes multságokat, bálakat stb. rendeznek a szabad ég alatt, a hóborította hegyek alján, a völgyek lapályaira.

Nálunk egy-két év óta divik e sport. Néhány jóverü gyermek, lelkes turistaember kezdeményezte. Csak ez évben nyert nagyobb lendületet.

Fővárosunk környéke igen alkalmas e téli sport gyakorlására. A budai hegyek között majdnem teljesen használható, természetalkotta pályákat találunk. Különösen a zugligeti, budakeszi, hűvösvölgyi és svábhegyi pályák érdemelnek fölemlítést. Igen sokan szánkáznak a Rózsadomb kellemes, lejtős utcaiban is.

Csak az a kár, hogy ezen pályákat senki sem gondolja. Egy-két nap alatt a fordulók egészen tönkremennek és igen sok szerencsétlenséggel fenyegetik a sportolókat.

A villamos társaság igen helyesen cselekedne, ha a sinpárok rendbentartására szerződött munkás embereket fölhasználna a szánkópályák jókarban tartására is. Hiszen ezzel csökken a villamos társaság gyarapítási jövedelmét. Igen jó szolgálatot tennének azzal is, ha a villamosok külső oldalfalait szánkótartó horogokkal ellátnák.

Addig is, míg a jelenlegi sportsman-ek, kik minden vezetés, oktatás és szabályok nélkül gyakorolnak, egyleteket alakítanak, szükséges volna néhány jelzőtáblán egynéhány fontosabb rendszabályt a gyakorlók, de különösen a még nagyobb számmal megjelenő érdeklődő közönség irányítására kifüggeszteni. Az ember azért szánkózik, hogy vele egészségét föntartsa, nem pedig azért, hogy naponkint bokarándulásokat és lábtoréseket szerezzen. Már pedig a szánkózók legnagyobb része igen rendetlenül üzi a sportot; ha szánkójával megáll, perczekig vesztegel az út közepén, ahelyett, hogy azonnal félreállana onnan.

Torlódást, összeütközéseket okoz, amelyek néha igen veszedelmes kellemetlenségekkel végződhetnek. Az érdeklődő közönség pedig annyira belemerül a szánkózók szemlélésébe, hogy észrevétlenül elállja a pályát és alig hagy annyi utat szabadon, melyen egy szánkó képes volna teljes biztonsággal siklani.

Igen sok bajnak elejét veerdő, de meg ezen értékes sport jó hírére is megvédendő, kívánatosnak tartom, hogy az utak, különösen a fordulók az érdeklődő közönség elől elzárassanak. Foglaljon a nézőközönség ott helyet, ahol épségét nem veszélyezteti és ahol a majdnem gyorsvonati sebességgel haladó sportolókat nem akadályozza.

Az öltözködésre nézve is volna néhány megjegyezni valóm. Néhányan túlkönnyen, mások igen melegen öltözködnek, — sőt olyanok is vannak, kik

rendes, mindennapi ruházatukban gyakorolnak. Legalkalmasabb a következő öltözék: jó, erős fűzős czipő, vasszőggyel kivert sarkakkal, sportkamásni, rövid turistanadrág, vászon ing, meleg téli mellény, melyre magasnnyaku szvitter veendő és télikabát. A fej és kéz védésére igen alkalmas a gyapjusapka és a berliner keztyű. Gyakorlat alatt a télikabát mellőzendő, hazamenet fölveendő. Persze, igen jó volna egy megfelelő ruhatárról is gondoskodni.

Ezeket ajánlanám a sportolók és a nagyközönség figyelmébe addig is, amíg a megfelelő pályákról gondoskodni fognak.

Soraim megírására tisztán e kellemes és fölötte egészséges sportnak megbecsülése és szeretete serkentett. Minden kora és nemű embernek ajánlom, de különösen azoknak, akik igen sokat dolgoznak zárt levegőjű helyiségekben.

Elsősorban az ifjúságnak, kiknek fejlődésben levő tudejük, de egész szervezetük is jótékonyan fejlődik általa.

A budai középiskolák növendékei igen örvendetes számmal gyakorolják magukat; különösen a III. kerületi állami főgimnázium növendékei üzik e sportot, kiknek már eddig 82 darab szánjuk van, melyre 54 tanuló híján az egész intézet elhelyezhető s melynek lelkes igazgatója, dr. Morvay Győző, négy darab kormányozható szánnal gazdagította az intézet felszerelését.

Adja a mindenható, hogy a közeljövőben nálunk is oly népszerűvé váljon e sport, mint a többi — a sportok iránt fogékonyabb és azt jobban becsülni tudó nyugoti és északi államok népeinél.

Kmetykó János,
tornatanár.

Iskolák. Főiskolák.

Ankét az országos ifjúsági tornaverseny dolgában.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter elnöklésével jan. 21-én délután öt órakor a vallás- és közoktatásügyi minisztérium fogadó-helyiségében értekezlet volt az idei országos ifjúsági tornaverseny dolgában. A miniszter az értekezletet a következő szép szavakkal hívta egybe: „Kiváló sulyt helyezek arra, hogy a magyar ifjúság szellemi és testi nevelése harmóniában legyen s nemcsak a szellemi, hanem a testi erőben rejlő nagy nemzeti tőke is gyarapittassék és felhasználtassék a nemzet boldogítására irányuló nagy nemzeti munkára. Az ifjúság testi erejének, ügyességének fejlesztése szempontjából hatásos eszköznek tartom az országos tornaversenyeket, hol az ifjúság egybegyűlve, nemes versenyre kel egymással. Ezért hivatali elődeim által behozott és meghonosított ezen intézményt továbbra is fentartani óhajtván, elhatároztam, hogy a jövő 1909. évben újból országos tornaversenyre gyűjtöm össze az ország tanulóifjúságát.“

Az ankéten megjelent Tóth János és Molnár Viktor államtitkár, dr. Polónyi Dezső és Szabó István orsz. képviselő, továbbá több egyetemi tanár, a sportegyesületek vezető emberei, a fővárosi és a pestvidéki tankerületek főigazgatói, a budapesti középiskolák igazgatói. Képviselőt küldött a székesfőváros, a honvédelmi miniszter, a kereskedelemügyi miniszter és az államrendőrség. Az ankét tárgya a végrehajtó-bizottság megalakítása volt. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter ajánlására az elnöki tisztségre Andrássy Géza grófot, a másodelnöki tisztségre dr. Nagy Emil orsz. képviselőt kérték föl. A végrehajtó-bizottság titkáranak és előadójának dr. Szűcs István miniszteri titkárt, jegyzőjének dr. Vajdinger Gyula miniszteri fogalmazót nevezte ki a miniszter. Megalkották azután a batvan tagu végrehajtó-bizottságot, amelyben a kereskedelemügyi minisztérium részéről Lulavszky István, a honvédelmi minisztérium részéről sárói Szabó Sándor és az államrendőrség részéről Markovics Vince rendőrkapitány foglal helyet. A végrehajtó-bizottság kebelében működő albizottságokban az elnöki tisztséget a következők töltik be: A műszaki albizottságban Kun Gyula székesfővárosi tanácsos. A torna-albizottságban Erődi Béla főigazgató. Az elszállásolási és ételmezési albizottságban Festetics Géza gróf tanácsos. A felügyelő- és ellenőrző-bizottságban dr. Nagy Emil orsz. képviselő. Főrendezőnek dr. Ottó Józsefet, Bély Mihályt, Collaud Ferenczet és Oherolly Jánost kérték föl.

A tornaverseny napját május 23. és 24-dikében állapították meg.

Apponyi Albert gróf a végrehajtó-bizottság tagjait buzgó működésre hívta föl, majd az értekezletet berekesztette.

Tanulmányut Preiszner Péter, a brassói áll. reáliskola tornatanára hosszabb tanulmányutra indul, hogy a svéd és német tornát és játékokat tanulmányozza. A sportirodalomban is kedvelt tornatanár alapos készsűltséggel megy ki, mert ez utja kedvéért a svéd nyelvet is megtanulta és áttanulmányozta az egész terna-irodalmat. De másképen is elkészült az utra! Ugvanis, hogy a saját költségén teendő ut minél tovább tarthasson, már egy éve vegetáriánus és négy éve antialkoholista lett! Ilyenek az igazi torna-apostolok, kiket és kiknek nenéz munkáját sok sport-tudós nem általja lekiesinyelni. Preiszner tanár megígérte, hogy utjáról lapunkat értesíteni fogja.

Magyarország főiskolai birkózó bajnokságai. A Főiskolai Sport Szövetség, miként a mult évben, az 1908—1909-ik iskolai évben is a Debreczeni Akadémiai Athléta Clubot bizta meg Magyarország főiskolai birkózó bajnokságainak megrendezésével. A DAAC. már ki is irta a versenyt február 14-ére. A feltételek teljesen a mult évié, mégis azzal a különbséggel, hogy az idén mind a három sulycsoport bajnoksága kiiratott. A nevezések február 8-ig küldendők a debreczeni kollégiumba a DAAC czimére.

Torna, atletika, vivás.

A Magyar Athletikai Club működése 1902—1907.
A XX. század a kontinens testnevelése terén az angol sportszellem jegyében köszöntött be. Az első ujkori olimpiai játékokon 1896-ban, Athénben, az angol és amerikai athléták által elért fényes sikerek európa-szerte általános figyelmet keltettek s azoknak a mély benyomásoknak a nyomán, melyeket a kontinentális résztvevők a Stadionból hazájukba magukkal hoztak, az atletikai eszmék az egész kontinensen hatalmas terjeszkedésnek indultak. Az új irány a legtöbb helyen töretlen talajra talált: harcza kellett szállnia a testnevelést európa-szerte monopolizáló tornaszellemmel. Lépésről-lépésre foglalhatott csak tért s nem egy helyen, mint pl. Németországban s Ausztriában, elveinek tisztaságát, gyakorlatainak szigorú sport-szerűségét is egyelőre áldozatul kellett hoznia, a testnevelés terén uralkodó túlzott konzervatívizmusként.

Hazánk e tekintetben örvendetes kivételt képezett. Nálunk az atletika mögött ekkor már negyedszázados múlt állott, eszméinek tisztasága fölött egy felsőbb sportfórum, a Magyar Athletikai Szövetség örködött, egészséges szelleme friss áramlatként kezdte felüldíteni a magyar sportéletnek és iskolai nevelésnek zárt légkörét.

E kedvező állapot előkészítésének oroszlanrésze clubunk működésének első negyedszázadához fűződik. Megalapításával, 1875-ben, gróf Eszterházy Miksa két teljes évtizeddel az első ujkori athéni olimpiád előtt kitűzte már Magyarországon az atletika zászlaját s a Magyar Athletikai Club, kitartva szilárdan elvei mellett, legyőzte azokat a nehézségeket, a melyekkel az atletika a külföldön még most is küzdök: elvégezte az úttörés nehéz munkáját.

E munkásságnak köszönhető, hogy 1901-ben clubunk jubiláris ünnepségein a magyar sportbeli és társadalmi mozgalmaknak legelőkelőbb vezetői az atletikai eszméket oly tényezőkként aposztrofálhatták, amelyek irányt mutatnak a magyar sportélet és testnevelésügy jövőben való modern fejlődésének útjában.

Az így megmunkált honi talajon hatalmas virágzásnak indult az atletika életerős faja: művelőinek száma rohamosan növekedett, hívei közé szegődtek az összes számottevő egyesületek, az új egyletek egész sora keletkezett s különösen egyik hajtása, a labdarugás, páratlan népszerűsége telt szert.

A magyar sportélet új képet öltött. A csendes munkásságot, egyhangúságot a nagy számban megszorodott egyletek zajos versengése váltotta fel, a versenyek és labdarugó mérkőzések szakadatlan sora, folytonos izgalmai tömegesen vonzották a küzdeni vágyó ifjúságot az atletika zászlaja alá s a mozgalmasság események folytonossá vált láncolata állandóvá tette s folyton fokozta a nagyközönségnek és a sajtónak a sport iránt felébredt érdeklődését.

A társadalom sportfelfogásának ez a kedvező változása, ez az általános sportbeli fellendülés egy egyesület kebelében sem nyilvánult meg olyan nagy arányokban, mint clubunknak, a diadalmasan hódító eszme első harcósának életében.

Elősegítette ezt az a körülmény is, hogy clubunk éppen e mozgalmas idők küszöbén — 1901. őszén — költözködhetett be új otthonába, a margitszigeti sporttelepre s az atletikai sportok e nagyszabású hajlékának birtokában szabad tere nyílt működése kereteinek minden irányban való szükségszerű szélesítésére.

Amily rohamosan szaporodott azonban működő tagjaink száma, amily mértékben élénkült s erősödött clubunk sportélete, amily mérvben kiterjeszkedett tevékenységünk újabb sportágaink sportszerű s intenzív művelésére, olyan arányban nőtt meg az a feladatunk is, hogy a nagyfokú belső fellendülés folytán megsokszorozódott igényeket kielégíthessük.

Kifélé való szereplésünk terén is fokozott munka várt reánk. Az atletika eszméjének a társadalom minden rétegében való hódítása nemcsak a régi egyleteknek, de számos új, életerős egyesületnek is erőforrásává vált. Munkálkodásunk régi tereiu számban megszorodott. sulyban megnövekedett vetélytársaink megerősödött konkurrencziájával kellett megküzdenünk.

Újabb tevékenységünk legfontosabb ágában, a footballban még nehezebb helyzet előtt állottunk.

Annál az ellentétnél fogva, mely a labdarugásnak kezdetben való térfoglalása és a clubunk működését irányító társadalmi szempontok között fennállott, kezdetben nem tarthatunk lépést riválisaink akadálytalan sportbeli fejlődésével.

Itt először utját kellett egyengetni annak, hogy ez a lázas érdeklődéssel fogadott sportág az intelligens ifjúság zömét is hívei közé hódítsa. Mire azután erre irányuló törekvéseink eredményeképpen új, fiatal erőnkől álló csapatunkkal kiállhattunk a porondra, odakünn a rég megerősödött, sportbelileg már nagyrafejtett vetélytársaink féltelmes konkurrencziája várt reánk.

Ilyen nehéz külső körülmények között indult neki a Magyar Athletikai Club működése második negyedszázadának. Küzdelmes jövő perspektívája tárul elje s sikerekben gazdag multja kötelességévé tette, hogy hivatását az általános fejlődés fokozott igényei közepette kettőzött erővel szolgálja.

A jubiláris év eseményeinek során nyomatékosan kifejezésre is jutott clubunknak ez a kötelessége.

Az a fényes elismerés, amely a jubileumi ünnepségek során clubunkat a magyar sporttársadalom és közélet hivatott vezérei részéről érte, kifejezésre juttatta egyszersmind a magyar társadalomnak azt a jogos várakozását is, hogy a Magyar Athletikai Clubnak, hagyományait ápolva, szellemét megőrizve, továbbra is elől kell haladnia, különösen annak a nagy, korszakot alkotó átalakulásnak folyamatában, amely a magyar sportéletben éppen a club vezéreszméinek diadalmas hódítása következtében egy szebb, sportszerűbb s egészségesebb jövő felé megindult.

Tudatában volt e nagy feladatoknak, jogos várakozásnak a club vezetősége, s sorompóba is lépett érdekében a club életének minden tényezője. Hogy minő sikerrel, minő eredménnyel, arról van hivatva képviselet adni clubunknak az 1902—1907. időszakra terjedő működését e kis könyvbe egybefoglaló hű krónikája.

* A Lauber Jenő által szerkesztett 16 éves évkönyv bevezető cikke.

A Fővárosi Vivó Club közgyűlése. Kedden este volt a Royal-szálló földszinti helyiségeiben a Fővárosi Vivó Club fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából tartott rendkívüli közgyűlés. A közgyűlésen a klub tagjai nagy számban jelentek meg, de ott voltak a régi tagok is, továbbá megjelent a főváros képviselőiben Bárczy István polgármester, a MASz. képviselőiben Gerenday alelnök, Staekovits titkár és számos társsegylet képviselője.

Hajós Zsigmond, a FVC elnöke fél nyolczkor nyitotta meg a közgyűlést s elnöki megnyitójában röviden rámutatott a FVC keletkezésére s fejlődésére, kiemelte különösen azt, mily szükséges a társas együttműködés s éppen ez a társas együttműködés és együttérzés tette nagygyá a Fővárosi Vivó Clubot is.

Ezután Satori Ernő, a klub alelnöke helyett Hoch H. Hugó ismertette a klub történetét. Kegyeletesen emlékezett meg a klub alapítójáról s első elnökéről, a korán elhunyt Bródy Imréről, aki 1883. őszén, tizen-nég barátjával szervezte az első vivótársaságot.

Eleinte naponként összejöttek a Dorottya-utczában bérelt raktárhelyiségben, ahol egymás között vivotak, de az első években csak zártkörű társaságot képeztek. 1884-ben vette csak kezdetét a rendes tanítás Kolba főhadnagy vezetése mellett s 1885-ben alakult a társaság klubba, a Fővárosi Vivó Club elnevezés alatt. 1886-ban dr. Benyovits vette át a vivot tanítását, aki 10 éven át vezette a klubban a vivot.

1898. aug. 1-én költözött a klub mai kényelmes helyiségébe, miután tagjai száma a kétszázat elérte s régebbi helyisége szűknek bizonyult.

1900-ban a párisi olimpiai versenyen Hoch képviselte a klubot, aranyérmert kapott s szép dicsőséget szerzett klubjának.

A Fővárosi Torna Club január 17-én tartotta idei első házi versenyét, óriási érdeklődő közönség jelenlétében és ezuttal megmutatta, hogy nemcsak a footballban, hanem az athletikában is igyekszik megállni helyét a vezető egyesületek között.

A verseny főérdekességét a klub 1909. évi tornász bajnoksága képezte, melyet a klub jónévű tornásza, Fonyó Ferencz nyert meg, a nálánál bár ügyesebb, de nem oly szép testtartással dolgozó Galba Oszkárral szemben.

A szabadgyakorlatokat fabotokkal, az iskolabirkózást, valamint a gulákat a közönség óriási tapssal honorálta. Ezek után következtek a versenyszámok, melynek eredménye a következő:

I. Kezdők versenye korláton és huzódás nyujtón:
1. Lengyel Ferencz, 2. Kürthy, 3. Tihanyi Benő.

II. Képzettek versenye magas korláton és nyujtón, (a klub 1909. évi tornász bajnokságáért): 1. Fonyó Ferencz 13³/₄ ponttal, 2. Galba Oszkár és Budai holtversenyben, 3. Vécsei, 4. Fleischmann.

A kiválóan sikerült verseny a FövTC buzgó és agilis művezetőjének, Balázs Dezsőnek az érdeme.

Jégsport.

A Budapesti Korcsolyázó-Egylet negyven éves története. A Budapesti Korcsolyázó-Egylet 1909-ben tölti be fennállásának negyvenedik évét. A hosszú fennállásnak örömeire tervbe vett ünnepeken kívül elhatározta, hogy az egylet történetét megírattja. E munkát készséges előzékenységgel dr. Márkus Jenő választmányi tag vállalta magára. Fáradságot nem ismerő buzgalommal, az egylet régi írásaiból, okmányaiából, jegyzőkönyveiből, továbbá a még élő alapítók által szolgáltatott adatokból állította össze az egylet monografiáját s a feldolgozott történelmi adatokat a fennmaradt emlékeknek, az elhalt, valamint a még élő közelállóknak fényképeivel élénkítette. Bizvást mondhatjuk, hogy az egyletnek általa megirt története hiven tükrözi vissza az elmúlt idők küzdelmeit, az alapítás nehézségeit, a magyar korcsolyasport megalapítását, haladását, az egyletnek emelkedését és erősödését és hogy helyesen hozza az egylet ténykedéseit az elért eredményekkel a kritikai oknyomozás útján összefüggésbe. Márkus Jenő dr. derék munkát végzett e monografia megírásával.

Európa korcsolyázó bajnokságai. A két napra osztott óriási program első napja január 23-án folyt le óriási sikerrel. A jég kitünő állapotban volt és a versenyeknek oly tiszta, száraz idő és —4 fok C. kedvezett, amilyen Budapesten korcsolyaversenyen még nem volt. Az időjárás kitünő hatása az elért időkben nyilvánul meg legjobban.

A versenyek reggel 10 től este 7-ig szakadatlanul folytak, daczára annak, hogy a gyors versenyekkel egyidőben műkorcsolyázó versenyeket is bonyolítottak le.

Az érdekes küzdelmeket nagy közönség nézte végig.

Urak nemzetközi junior versenye volt az első szám. Az iskolagyakorlatokban Szollás BKE, a szabadgyakorlatoknál Müller BSG és Urbán WFV tetszetek legjobban.

A gyorsversenyeket az 1500 méteres nemzetközi futam nyitotta meg. Itt Wampetich Imre BKE mutatott imponáló formát, ugyszólván megszaladt ellenfeleitől. Kár, hogy a bajnokságban nem futott hasonlóan.

Európa 500 méteres gyors bejnokságában mind a hat nevezett starthoz állott. A mezőny klasszisztá mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy valamennyien 30 mp-en belül futottak. Győztes O. Mathiesen lett 45 6 mp-es idővel. Ez az idő oly jó, hogy megfelel, sőt jobb egy Davosban elért 14 8 mp-es világrekordnál. Második Oeholm lett, néhány tized másodperc-Bohrer előtt. Mannó Miltiades helyzetlenül végzett, de jobban futott, mint valaha, mert elért ideje, 48 7 mp., országos rekord.

Az 5000 méteres futam egy óriási meglepetéssel végződött. Bohrer, a tavaly feltűnt fiatal klagenfurti fenomén, fényes stilusban 8 mp-el győzte le O. Mathiesen világbajnokot. Eléri ideje, 8 : 51 9 mp., oly jó, hogy hosszú távon egyhamar nem fog legyőzőre találni.

A hölgybajnoki versenyben Kronberger Lilly mint egyedül induló végezte gyakorlatait.

Európa műkorcsolyázás bajnokságáért Salchow, Fuchs, Thorén, Ollow és Urbáry vették föl a küzdelmet, de egyelőre csak az iskolagyakorlatokat végezték el. Az említettek közül kiválóan jó volt Schalchow.

A nemzetközi hölgyek műkorcsolyázó versenye nagy érdeklődés mellett folyt le, az iskolában Müller kisasszony, a szabadgyakorlatokban Fráter I. kisasszony vált ki.

A páros korcsolyázás volt az, ami a közönségnek legjobban tetszett. A világ legjobb párversenyzői ott voltak és a nézőknek ritka műélvezetben volt részük. A többszörös bajnok Hubler—Burger pár természetesen e nemben verhetetlen, bár a Müller testvérek (BSC) és a bécsi Kuich—Majstrik szintén elsőrangúak lettek.

Részletes eredmények:

1500 métes nemzetközi.

1. pár: Herczegh BKE 3 : 05	VIII.
Gyurmán BKE 2 : 18.6	III.
2. pár: Pichler WFV disqualifikálva	X.
Weidlinger WEV WEV 2 : 52.7	V.
3. pár: Paternioner EVW 2 : 48.3	II.
Virág BKE 3 : 09.6	IX.
4. pár: Sattler F. EVW 2 : 53.7	VI.
Fischera A. WEV 2 : 58.1	VII.
5. pár: Schick BKE 2 : 50	IV.
Wampetich BEK 2 : 42.8	I.

Európa bajnokság 500 méterre (Világrekord: 0 : 44.8.)

1. pár: Mathiesen S. KSK 47.8 mp.	IV.
Schilling F. WEV 50 mp.	VI.
2. pár: Mannó BKE 48.7 mp.	V.
Öholm SAS 46.4 mp.	II.
3. pár: Bohrer EVW. 46.7 mp.	III.
Mathiesen O. KSK 45.6 mp.	I.

5000 méter. (Világrekord: 8 : 37.6.)

1. pár: Bohrer 8 : 51.6	I.
Mathiesen S. 9 : 20.6	IV.
2. pár: Öholm (bukott) 9 : 10	III.
Mathiesen O. 8 : 19.5	II.
3. pár: Schilling 9 : 26	V.
Mannó nem indult	

Magyarország bajnokságai, rendezte a Budapesti Korcsolyázó-Egylet. Az enyhe időjárás miatt elhalasztott bajnoki meetinget végre sikerült lebonyolítani. A verseny meggyőzött bennünket arról, hogy van jelenleg három, Mannó, Wampetich és Gyurman, a magyar viszonyokhoz mérten első klasszisu gyorskorcsolyázónk és egy utólérhetetlen műkorcsolyázó hölgyünk, Kronberger Lilly.

A gyorskorcsolyázásban az előbb említett három futó élet-halálharcot vívott az elsőségért. Azt elismeri mindenki, még az ellenfelei is, hogy a három közül Mannó volt ez alkalommal a legjobb, de azt is látta mindenki, hogy Wampetich micsoda balszerencsével küzdött. A simán lefolyt 500 méteres futamot fölennyel nyerte Mannó előtt, míg Gyurmán harmadik lett. Az 1500 méteres futamot érdekesítő küzdelem után 1 mp-el véstette el Mannóval szemben, de verseny közben olyan baleset érte, ami fölért több mint egy

mp-el. Az ő módszere az, hogy a fordulót jelző f.-koczkákhoz egészen közel fut, ami most vesztét okozta. Egymásután három ily jelzést lökött fel, mitől korcsolyája eltört. Törtött korcsolyával indulván, az 5000 méteres futamban elbukott. Az 5000 méteres futamot Gyurmán nyerte, aki ezen győzelmével Wampetichsel együtt a második helyen holtversenyt ért el. Meglepően jól szerepelt még a rövid távon Haraszthy, a közép-távon pedig Schick. A többi induló szerepet sem játszott.

Ez az első eset, mikor a bajnokság minden egyes távján más lett a győztes, vagyis midőn a győzelmet a helyezések döntötték el.

A műbajnokságban a talentumos Kronberger Lilly győzött fölennyel egyetlen ellenfele, Szende Andor fölött, aki ez alkalommal elég erősnek bizonyult.

Kronberger Lillynek igen jó napja volt, a legnehezebb gyakorlatokat a legnagyobb könnyedséggel végezte, testtartása és lerajzolt figurái kifogástalanok voltak. Egy versenyző csak nagy rutin kifogástalan testtartás és magas technika mellett engedheti azt meg magának, hogy olyan tartalmas szabad programmal álljon elő, mint ő. Munkájának összbenyomása a legjobb volt és a versenybírák egyhangulag ítelték oda neki az első díjat.

A rendezés nehéz munkájának legnagyobb részét dr. Szentgyörgyi Imre végezte, akinek érdeme a versenypályán uralkodó nagy rend is.

Részletes eredmény:

500 méter. 1. pár: Schick László BKE 55.1	V.
Szebeny Antal BBTE 57.2	VI.
2. pár: Wampetich Imre BKE 48.9	I.
Haraszty Lajos BKE 53.7	IV.
3. pár: Virág Ferencz BKE 51.5	VII.
Gyurmán Dezső BBTE 51	III.
4. pár: Horner Andras BBTE 58.8	VIII.
Mannó Miltiades BKE 49.2	II.

1500 méter. 1. pár: Virág 3 : 07.1	VIII.
Horner 2 : 59.2	VI.
2. pár: Schick 2 : 54.6	IV.
Szebenyi 2 : 57.2	V.
3. pár: Mannó 2 : 50.2	I.
Wampetich 2 : 51.4	II.
4. pár: Gyurmán 2 : 53.1	III.
Haraszty 3 : 05.2	VII.

5000 méter. 1. pár: Mannó 10 : 20	II.
Wampetich 11 : 09.4	IV.
2. pár: Gyurmán 10 : 14.9	I.
Schick 10 : 36	III.
3. pár: Virág 12 : 21.1	V.
Szebenyi, Horner, Haraszty nem indultak.	

Végeredmény:

1. Mannó (1., 2., 2.) 5 pont.
2. Wampetich (1., 2., 4.) 7 pont.
3. Gyurmán (1., 3., 3.) 7 pont.
4. Schick (5, 4, 3.) 12 pont.

Műkorcsolyázás bajnokságban:

1. Kronberger Lilly BKE 302 kétharmad pont.
2. Szende Andor BKE 267 pont.

Magyar királyi államvasutak téli menetrendje

Érvényes 1908. október hó 1-től.

Dél felé				Dél felé			
A vonatok érkezése Budapest keleti p. u.-ra.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-néve	honnan	vonat-szám	óra	perc
513 ¹⁾	4 40	szv.	Tápószecsd		321	12 10	szv.
			Máriaradna				
646	5 00	szv.	Arad, Nagyvárad,		1005	12 15	szv.
			Doboz				
839	5 10	szv.	Berlin, Rutka		609	12 25	szv.
809	5 30	szv.	Hatvan		301	12 45	szv.
1707	5 45	szv.	Msziget, Stanislaw		7	12 50	szv.
909	6 00	szv.	Belgrad, Bosznabrod		401	1 00	szv.
607	6 05	szv.	Brassó, Arad		903	1 05	szv.
17	6 10	szv.	Komárom, Gyékényes		601 ²⁾	1 15	szv.
11	6 25	szv.	Wien, Triest		1	1 30	szv.
405	6 35	szv.	Lemberg, Kassa		503	1 40	szv.
1911	6 55	szv.	Máramarossziget				
913	7 10	szv.	Pács, Bród, Eszék		1901	1 40	szv.
507	7 20	szv.	Brassó, Kolozsvár		1501	1 55	szv.
1307	7 25	szv.	Graz, Fehring		1911	2 10	szv.
312 ²⁾	7 30	szv.	Gödöllő		315	3 10	szv.
311	7 40	szv.	Hatvan		21	4 15	szv.
601	7 50	szv.	Bukarest, Braszó		323	4 50	szv.
1002	7 50	szv.	Roma, Fiume		15	6 35	szv.
19	8 00	szv.	Bicske		505	6 40	szv.
1509	8 15	szv.	Csoaba, Kassa		907	6 55	szv.
509	8 30	szv.	Szolnok		325	6 55	szv.
818	8 45	szv.	Hatvan		3	7 05	szv.
1007	9 05	szv.	Fiume, Bród, Pécs		309	7 10	szv.
13	9 20	szv.	Győr, Székesfehérvár		405	7 25	szv.
911	9 40	szv.	Szaladka		407	8 00	szv.
807	9 50	szv.	Berlin, Rutka				
6	10 15	szv.	Sopron, Győr		1009	8 15	szv.
27	10 35	szv.	Triest, N-Kassza		1705	8 20	szv.
					333	8 30	szv.
					23	8 35	szv.
					1507	8 45	szv.
					335	9 05	szv.
					9	9 10	szv.
					303	9 15	szv.
					1001	9 35	szv.
					603	9 40	szv.
					403	9 55	szv.
					905	10 00	szv.
					1303	10 10	szv.
					1503	10 20	szv.
					327	10 55	szv.

1) Csak vasár- és ünnepnapot követő köznapon, továbbá minden kedden és pénteken közlekedik.

2) Bezárólag nov. 15-ig Bukarestől, azontúl csak Brassótól közlekedik.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Dél felé.

319 5 55 szv. Gödöllő

Dél felé				Dél felé			
A vonatok indulása Budapest keleti p. u.-ról.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-néve	hová	vonat-szám	óra	perc
28	6 25	szv.	Nagy-kassa,		610	12 20	szv.
			Triest				
1502	6 50	szv.	Kassa, Csoaba		8	12 30	szv.
1002	7 00	szv.	Fiume, Roma		310	12 30	szv.
302	7 05	szv.	Pécs, Vinkovca		322	1 25	szv.
906	7 10	szv.	Batka, Poprad-Palka		1304	1 40	szv.
			Belgrad		1504	1 50	szv.
			Gyulafehérvár,		912	1 55	szv.
			Nagy-szeben,		602 ¹⁾	2 00	szv.
			Tovis, Brassó		4	2 05	szv.
604	7 20	szv.	Máramarossziget		404	2 15	szv.
			Fehring, Graz		804	2 25	szv.
1302	7 25	szv.	Triest		22	2 25	szv.
10	7 30	szv.	Wien, Graz, Sopron		322	2 30	szv.
402	7 55	szv.	Lemberg,		1002	2 40	szv.
			Máramarossziget		502	2 55	szv.
320	7 40	szv.	Gödöllő				
908	7 45	szv.	Belgrad, Bród		904	3 20	szv.
606	8 00	szv.	Arad, Brassó		1022	3 25	szv.
1808	8 10	szv.	Kassa, Csoaba		304	3 30	szv.
1008	8 20	szv.	Zágráb, Fiume,		324	3 50	szv.
			Pécs, Bród				
608	8 20	szv.	Kolozsvár, Brassó		1004	4 10	szv.
408	8 30	szv.	Munkács, Máramarossziget		18	4 30	szv.
			Máramarossziget,		6	5 15	szv.
			Gödöllő		326	5 20	szv.
1708	9 00	szv.	Stanislaw		505	5 40	szv.
300	9 15	szv.	Rutka, Berlin		308	5 55	szv.
2	9 20	szv.	Wien, Sopron		332	6 25	szv.
944	11 15	szv.	Kiskőrös		916	6 30	szv.
20	11 55	szv.	Bicske		314	6 40	szv.
					162 ²⁾	6 55	szv.
					1706	7 05	szv.
					16	7 10	szv.
					316	7 40	szv.
					1912	7 50	szv.
					328	8 15	szv.
					24	8 20	szv.
					514	8 25	szv.
					1510	8 45	szv.
					1006	9 00	szv.
					502	9 15	szv.
					1306	9 25	szv.
					608	9 30	szv.
					406	9 40	szv.
					910	10 10	szv.
					12	10 30	szv.
					010	10 45	szv.
					338	11 10	szv.

1) Bezárólag nov. 15-ig Bukarestig, azontúl csak Brassóig közlekedik.

2) Csak vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról Dél felé.

334 7 00 szv. Pécel

Dél felé				Dél felé			
A vonatok érkezése Budapest nyugoti p. u.-ra.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-néve	honnan	vonat-szám	óra	perc
701 ¹⁾	12 55	szv.	Konstantinápoly		157	12 55	szv.
146	1 30	szv.	Bukarest		159	12 55	szv.
721	2 30	szv.	Dunakeszi-Alag		133	1 25	szv.
721 ²⁾	2 55	szv.	Cegléd		703	1 30	szv.
1101	3 30	szv.	Cegléd		103	1 40	szv.
139	6 00	szv.	Nagyvaros		191	2 25	szv.
6505	6 10	szv.	Lajosmizse		193	3 00	szv.
147	6 15	szv.	Rákospalota-Újpest		6507	3 20	szv.
6701	6 30	szv.	Szolnok, Cegléd		6703	4 05	szv.
1407	6 35	szv.	Berlin, Zsolna		127	4 10	szv.
217	7 05	szv.	Párkány-Nána		1107	5 00	szv.
709	7 15	szv.	Bukarest,		215	5 30	szv.
			Háziás		165	6 38	szv.
709 ²⁾	7 25	szv.	Cegléd		115	5 55	szv.
149	7 30	szv.	Rákospalota-Újpest		707	6 35	szv.
4103	7 40	szv.	Esztergom		167	7 00	szv.
117	7 45	szv.	Páris, Wien		105	7 10	szv.
6501	7 50	szv.	Kecskemét,		711	7 55	szv.
			Lajosmizse		611 ³⁾	8 10	szv.
151	7 55	szv.	Göd		169	8 35	szv.
131	8 10	szv.	Párkány-Nána		125	8 50	szv.
713	8 20	szv.	Kiskunfélyháza		107	9 05	szv.
153	9 10	szv.	Dunakeszi-Alag		4109	9 25	szv.
705	9 20	szv.	Szeged		6503	9 35	szv.
1403	9 30	szv.	Berlin, Zsolna		1405	9 45	szv.
4105	9 40	szv.	Esztergom		171	10 05	szv.
155	10 2	szv.	Rákospalota-Újpest		129 ³⁾	10 15	szv.
715	10 40	szv.	Szeged		723	10 50	szv.
119	10 55	szv.	Galánia		901 ⁴⁾	10 55	szv.
					101	11 07	szv.
					171 ¹⁾	11 20	szv.

1) Erkezik minden hétfőn és csütörtökön.

2) Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 15-ig közlekedik.

3) Csak október és április hónapokban közlekedik.

4) Erkezik minden kedden, csütörtökön és szombaton.

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

4001 5 25 szv. Esztergom

4003 7 25 szv. Esztergom

4005 10 04 szv. Esztergom

1907 5 17 szv. Esztergom

00113 8 21 szv. Bicske

009 9 31 szv. Esztergom

Dél felé				Dél felé			
A vonatok indulása Budapest nyugoti p. u.-ról.							
Érvényes 1908 október hó 1-től.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-néve	hová	vonat-szám	óra	perc
102	1 00	szv.	Wien, Páris,		6704	12 05	szv.
			ostende, London		4104	12 10	szv.
148	5 25	szv.	Rákospalota-Újpest		160	12 15	szv.
122	5 45	szv.	Párkány-Nána		128	12 25	szv.
712 ²⁾	5 50	szv.	Szeged, Szolnok		162	1 10	szv.
152	5 50	szv.	Göd		4114 ¹⁾	1 50	szv.
4102	6 10	szv.	Esztergom		126	2 10	szv.
6502	6 40	szv.	Lajosmizse,		164	2 15	szv.
			Kecskemét,		4106	2 30	szv.
			Rákospalota-Újpest		108	2 30	szv.
150	6 45	szv.	Zsolna, Berlin		130	2 35	szv.
1404	7 00	szv.	Wien		704	10 10	szv.
104	7 55	szv.	Dunakeszi-Alag		720	2 45	szv.
184	8 00	szv.	Karászhegy		6504	2 50	szv.
712	8 30	szv.	Háziás		166	1 10	szv.
116	8 30	szv.	Wien, Berlin		130	1 20	szv.
156	9 35	szv.	Rákospalota-Újpest		716	1 30	szv.
			Bukarest,		108	5 05	szv.
			Háziás		124	6 00	szv.
708	5 40	szv.	Lajosmizse,		168	6 15	szv.
			Kecskemét		124	6 25	szv.
6508	11 15	szv.	Rákospalota-Újpest		722	6 30	szv.
					4108	6 40	szv.
					1406	6 50	szv.
					722 ²⁾	6 55	szv.
					170	7 15	szv.
					710	7 25	szv.
					6506	7 40	szv.
					710	8 05	szv.
					132 ³⁾	8 10	szv.
					4110	8 20	szv